

Project Landschapsinventarisatie

In april 2019 hebben vrijwilligers van Stichting Lingewaard Natuurlijk een start gemaakt met het ambitieuze project om alle kleine landschapselementen in het buitengebied van Lingewaard in kaart te brengen. Alle bomen, boomgaarden, struiken, singels en heggen – voor zover zichtbaar vanaf de openbare weg – werden geïnventariseerd. Tot in november 2019 zijn circa 20 vrijwilligers er in groepjes mee bezig geweest [waarbij Cissy Bouwman, Geert Tijssen en ik het Angerse deel voor onze rekening namen/HA]. Het project werd begeleid door Landschapsbeheer Gelderland, gefinancierd door de gemeente Lingewaard en is afgestemd met de agrarische belangenorganisatie LTO.

Waarom dit project werd uitgevoerd?

Het landschap hoort bij onze dagelijkse leefomgeving. Het is de plek waar we ons thuis voelen en vrij kunnen bewegen. Waar we graag recreëren en in verbinding staan met de natuur en de aarde. Dat landschap willen wij in stand houden. En dat kan het beste als we weten welke specifieke elementen bijzonder zijn en de moeite waard om te beschermen. Door de huidige situatie vast te leggen is er een goed uitgangspunt voor besluitvorming over behoud, beheer en ontwikkeling van ons rijke landschap. Er is nog een tweede reden om dit project uit te voeren: Wij willen alle inwoners de kans geven de resultaten van de inventarisatie te bekijken.

Wat heeft het project opgeleverd?

Hiermee is er een actueel en redelijk solide beeld van alle waardevol groen in het buitengebied van Lingewaard ontstaan (voor zover zichtbaar vanaf de openbare weg). Er zijn prachtige juweeltjes in het landschap ontdekt. De verzamelde data en ervaringen zijn opgeslagen in een online database. Het is een bron om gezamenlijk te werken aan de ontwikkeling van een rijk landschap.

De database is via onderstaande link te benaderen

<https://slgelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=f291f319ac6e431e93da27968e59bcc0>

En nu verder?

De resultaten van het project zullen door de gemeente worden meegenomen bij het opstellen van de Omgevingsvisie van Lingewaard. Mogelijk wordt de inventarisatie in de toekomst nogmaals gedaan. Op dit moment is dat nog niet besloten.

Bron: <https://www.lingewaardnatuurlijk.nl/agenda-nieuws/nieuws/448-project-landschapsinventarisatie>

Waarom (mijn bijdrage aan) deze actie?

Het Betuws landschap is de afgelopen decennia sterk aan het veranderen. Nieuwbouwwijken, industrieterreinen en infrastructuur (ruilverkaveling, hoogspanningsmasten, Betuweroute, A15) zijn en worden dáár gerealiseerd waar het het makkelijkst uitkomt en niet daar waar het landschappelijk het best zou passen. Daardoor holt het kenmerkende landschap in kwaliteit hard achteruit.

Een sprekend voorbeeld vind ik dat in Huissen een hoogstam kersenboomgaard op de Zilverkamp (Jan van Janboaspad) sinds de jaren '70 wordt gekoesterd en in Angeren enkele jaren geleden de hoogstam kersenboomgaard op Muijland van de ene op de andere dag onaangekondigd werd gerooid omdat de loonwerker, die de grond nota bene tijdelijk namens de gemeente beheerde, er meer mee kon verdienen door op deze grond mais te gaan telen.....

De zorg over (oog voor) het landschap wordt door anderen gedeeld, zoals blijkt uit onderstaand artikel.

LANDSCHAP IS WEESKIND IN OMGEVINGSBELEID

De kwaliteit van het landschap is een publiek belang en moet beter worden meegewogen in de ruimtelijke keuzes die worden gemaakt. Dat zegt het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) in het rapport Zorg voor landschap.

Druk

Volgens het PBL is het Nederlandse landschap in de afgelopen 30 jaar sterk veranderd. Het areaal aan bebouwd gebied is in die periode met ruim een derde toegenomen. En in de periode die voor ons ligt zal die druk niet afnemen. De verdergaande verstedelijking, het Klimaatakkoord, veranderingen in de landbouw en toenemende infrastructuur nemen steeds meer claims op het landschap. Talloze karakteristieke landschapskenmerken zijn verdwenen door efficiencyvergroting van de landbouw, vergezichten worden geblokkeerd door distributiecentra en windmolens.

Onrust

De steeds grotere druk op het landschap leidt ook tot onrust, ziet het PBL. 'Burgers maken zich zorgen over het verdwijnen van de openheid, vergezichten en bomen, en over de toename van het aantal windmolens, zonneparken en 'distributie- en datadozen'. Ook adviseurs, architecten en omgevingsdeskundigen maken zich zorgen. Begin november verscheen nog een rapport van de Commissie van Rijksadviseurs over de verdozing van Nederland met grote distributiecentra.

Afwegen

De overheid zou de belangen van het landschap moeten afwegen bij ruimtelijke plannen, maar dat is door de decentralisatie van het omgevingsbeleid en de deregulering van het landschapsbeleid steeds moeilijker geworden. Verschillende overheden hebben verschillende belangen, hanteren verschillende uitgangspunten en maken verschillende keuzes. 'In het huidige omgevingsbeleid is het landschap vaak een sluitpost met als gevolg dat ons landschap versnipperd en de zorg over de toekomst van het Nederlandse landschap toeneemt.'

Landschapsinclusief

Daarom is het tijd voor meer landschapsinclusief omgevingsbeleid, vindt het PBL. Om dat te borgen is in eerste instantie het rijk aan zet: die moet ervoor zorgen dat het landschap expliciet wordt genoemd in het Besluit kwaliteit leefomgeving, zodat provincies gestimuleerd worden om hun eigen landschappelijke kernwaarden te inventariseren.

Combinatie

Maar decentrale overheden hebben ook een grote rol: die moeten zorgen dat functies die veel ruimte gebruiken beter worden gecombineerd. Wanneer functies als landbouw, energietransitie, verstedelijking en biodiversiteit de beschikbare ruimte delen, dan kan dat ruimte besparen en zorgen voor een als mooier ervaren landschap.

‘Het Rijksprogramma Ruimte voor de Rivier heeft bewezen dat dit kan: nationale waterveiligheidsdoelen werden verbonden aan doelen voor natuur, landschap en recreatie.’

Bron: Binnenlands Bestuur, Michiel Maas, 11 november 2019